

Azərbaycan MDB-də aparıcı sərmayədar ölkədir

Potensial iri sərmayəçi kimi mövqeyini möhkəmləndirən Azərbaycan regionda xarici ölkələrin iqtisadiyyatına yatırılan investisiyaların həcminə görə MDB-də aparıcı dövlətlərdən birinə çevrilib. Dünyanın nüfuzlu iqtisadi tədqiqat mərkəzlərinin hesabatlarında respublikamız bölgədə investisiyaların coğrafi mərkəzinə çevrilmiş ölkə kimi səciyyələndirilir. «Moody's» beynəlxalq reyting agentliyinin bu günlərdə dərc olunmuş illik hesabatında Azərbaycan xalis kreditör mövqeyinə görə güclü ölkə kimi qiymətləndirilib. Qurum respublikamızın 43 milyard dollar həcmində xarici aktivlərə malik olmasını və iri şirkətlərin güclü maliyyə ehtiyatları hesabına xarici ölkələrin iqtisadiyyatına sərmayə qoyuluşları həyata keçirməsini təqdir etmişdir.

Bu gün respublikamız bölgə dövlətlərinin iqtisadiyyatının real sektoruna sərmayə yatıran və iri infrastruktur layihələrini maliyyələşdirən əsas investor kimi özünü təsdiq etməkdədir. Azərbaycan Türkiyə, Gürcüstan, Rumıniya, Moldova, Ukrayna, Belarus, Slovakiya və digər dövlətlərin sərmayə bazarlarında aktiv iştirak edən investor kimi mövqeyini möhkəmləndirməkdədir. Respublikamız həmin ölkələrin neft-qaz, neft-kimya, yanacaq-energetika, sənaye, emal, infrastruktur bölmələrinə irihəcmli maliyyə vəsaitləri yönəldərək iqtisadiyyatın inkişafına töhfəsini verir.

Hazırda Azərbaycanın xarici dövlətlərin iqtisadiyyatına yönəltdiyi sərmayələrin ümumi həcmi 8 milyard dollara yaxındır. Xarici sərmayə portfelində əsas yeri Türkiyə tutur. İndiyədək bu ölkəyə respublikamız tərəfindən 5 milyard dollardan çox sərmayə qoyulub və yaxın illərdə bu rəqəm 10 milyard dolları öteçək. Azərbaycan yaxın beş ildə təkcə bir layihə üzrə - «Petkim-Holding»in yeni emal müəssisəsinin inşasına 5 milyard dollar investisiya qoyacaq. Respublikamız İndiyədək Türkiyədə, xüsusilə də Ceyhan limanı bölgəsində iri neft emalı və yanacaq kompleksləri yaratmağa nail olub.

Xarici dövlətlərə yatırılan investisiya portfelində əsas yerlərdən birini Gürcüstan tutur. Son illər bu ölkə ilə bağlı investisiya siyasətinin miqyası daha da genişləniib. Xüsusilə də ARDNŞ və onun törəmə müəssisəsinin fəaliyyətinin artması sayəsində Gürcüstanın bütün yanacaq-kommunikasiya şəbəkələri və dənizsahili neft emalı terminalları ölkəmizin sərmayələri hesabına yaradılıb. Bu respublikanın təkcə pərakəndə neft məhsulları satışı bazarının 75%-i, eləcə də Gürcüstanın qazpaylayıcı şəbəkəsinin böyük hissəsi ölkəmizin nəzarəti altındadır. Hazırda Azərbaycanın Gürcüstan iqtisadiyyatına yatırdığı investisiyaların həcmi bir milyard dollar civarındadır.

Azərbaycanın xarici dövlətlərə sərmayə qoyuluşlarının artım dinamikası respublikamızın şirkətlərinin həmin ölkələrdə ən iri vergi ödəyicisi olmasını da şərtləndirmiş olur. Hazırda Gürcüstan və Türkiyədə ən iri vergi ödəyiciləri də məhz respublikamıza məxsus şirkətlərdir.

Azərbaycanın xarici iqtisadi siyasət platformasının əsas komponentlərindən birinə çevrilən sərmayə qoyuluşları ilə bağlı strategiyanın reallaşması tərəfdaş ölkələrin iqtisadiyyatına maliyyə rezervlərinin yönləndirilməsi ilə yanaşı, onların sosial iqtisadiyyatının prioritet məsələlərindən biri olan işsizlik probleminin həllinə də müsbət təsir göstərir. Məsələn, İzmirdə «Petkim-Holding»in yeni emal zavodunun təməlinin qoyulması ilə Türkiyədə 10 min iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulur. Beləliklə, Azərbaycan xarici ölkələrə sərmayə qoymaqla, həm də bu ölkələrdə iş yerlərinin yaradılması və iqtisadi fəallığın artmasına impuls vermiş olur. Bununla yanaşı, digər dövlətlərin, məsələn, Gürcüstan və Moldova vətəndaşlarının iş yerləri ilə təmin olunmasında birbaşa Azərbaycanın istifadəyə verdiyi yanacaq-enerji kompleksləri mühüm rol oynayır. Göründüyü kimi, respublikamız, xarici sərmayə proqramlarını həyata keçirməklə, bir çox dövlətlərin sosial sektorunda pozitiv proseslərin baş verməsinə səbəb olur.

Respublikamızın regionda güclü potensial sərmayədar ölkəyə çevrilməsi həm də Azərbaycanın beynəlxalq mövqelərinin güclənməsinə təkan verən əsas amillərdən biridir. Hazırda global meyillərin dərinləşdiyi bir dövrdə hər bir ölkənin milli maraqlarının və mövqeyinin möhkəmlənməsinə təsir göstərən faktorlardan biri fəal investisiya siyasətidir. Bu gün Azərbaycan dünyanın ən modern və potensial investorlarından biri kimi qəbul edilməkdədir və ölkəmizin sərmayəsini istəyən xarici dövlətlərin sayı artmaqdadır. Nəhəng maliyyə resurslarına malik olan ölkəmiz iqtisadi maraqlarının təmin olunması çərçivəsində son illərdə xarici ölkələrə dəyəri milyardlarla dollar həcmində olan sərmayələr yatırır. Həmin investisiyalar Azərbaycanın iqtisadiyyatını gücləndirməklə yanaşı, onun ümumi maraqlarının təmin edilməsində əhəmiyyətli rol

oynayır. Prezident İlham Əliyevin bəyan etdiyi kimi, xarici ölkələrə qoyulan investisiyalar mövqələrimizi möhkəmləndirir, regiondakı rolumuzu artırır.

Hər bir xarici sərmayə Azərbaycanın gələcəyi, sabahın etibarlı maliyyə təminatı deməkdir. Xarici dövlətlərə yatırılan sərmayələr Azərbaycan üçün böyük əhəmiyyətə malikdir və dəyəri milyard dollarlarla ölçülən investisiyalar Azərbaycanın gələcək güclü maliyyə rezervləri deməkdir. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, gələcəkdə bu sərmayələr bizə daha çox gəlir gətirəcəkdir.

Elbrus CƏFƏRLİ